

Personlig reflektion över gentester.

Gentesternas tid är här. Fler sjukdomar kan genetiskt kartläggas. Rätt använt är gentester ett bra verktyg för uppfödarna för att utnyttja avelspopulationen effektivare och / eller säkrare.

Valpköparnas risk för att deras hund ska utveckla den genetiska sjukdomen minskar och på sikt blir rasen förhoppningsvis friskare.

Just nu är PRA-test för springer aktuellt och inom en snar framtid kommer även andra gentester som kan vara av intresse för rasen så som hypothyreoidism, juvertumörer, diabetes. En gentest för glaukom vore önskvärt. Däremot är gentester för bra temperament och kroniska hudproblem inte aktuella inom överskådlig tid, då dessa är en påverkan av flera gener och miljöfaktorer. Därför är uppfödarens ansvar fortfarande mycket viktigt. Tron på gentester får inte ta överhand så att andra viktiga egenskaper förbises.

Jag tycker gentester är bra om de används med sunt förnuft. Gentestet för PRA på springer ger enbart svaret på frågan om individen har eller inte har genen för en viss typ av PRA i enkel eller dubbel uppsättning. Man måste vara medveten om att denna individ kan bära på gener för andra typer av PRA eller andra ögonsjukdomar som RD, katarakt eller glaukom.

Ett sätt att kostnadseffektivt för rasen utnyttja testet är att i första hand endast testa avelshannar. Till alla A-hannar kan otestade tikar användas. Till avelshannar med B eller C bör tiken testas och endast A-tikar användas till den hannen. Detta gör att alla avelsdjur kan användas och övriga genetiska egenskaper ej blir bortsållade i onödan.

För att tilliten av testet och resultaten ska bestå är det viktigt att som uppfödare endast sätta sin tilltro till resultat där hundens identitet är säkerställd. I alla tider har människan, för att förbättra sin position, ibland fallit för frestelsen att fuska. Så har även bevisats många gånger inom hundvärlden.

Min rekommendation är:

- Använd gentestet som ett komplement, det är endast 1 gen som testas.
- Det är hela avelsdjurets genmassa som kommer till uttryck i avel, glöm inte rasspecifika egenskaper, temperament och övrigt sjukdomsbild.
- Testa i första hand avelshannarna.
- Tro endast på resultat där hundens identitet ej har kunnat manipuleras.

Inger Jansson
leg vet, ögonlysare
f.d. avelsråd i Springerklubben